

Program javne razprave o osnutku amandmajev k Ustavi SR Slovenije

I.
Na podlagi izhodišč in usmeritev za vodenje javne razprave ob osnutku amandmajev Ustave SR Slovenije, ki jih je sprejelo predsedstvo RK SZDL Slovenije, moramo besedilo osnutka amandmajev presojati zlasti z vidika temeljnih ciljev in smotrov ustavnih sprememb, pri čemer je treba upoštevati zlasti naslednje kriterije:

– SR Slovenija razvija svojo državnost na avnojskih načelih. V Ustavi SR Slovenije iz leta 1974 se je oblikovala kot država, ki temelji na suverenosti slovenskega naroda, italijanske in madžarske narodnosti in ljudstva Slovenije;
– novembra 1988 so bili sprejeti amandmaji k Ustavi SFRJ. Ob spremembah Ustave SR Slovenije je treba upoštevati določila zvezne ustave, da republiška ustava ne sme biti v nasprotju z Ustavo SFRJ. Spremembe Ustave SR Slovenije naj zato pomenijo uskladitev z amandmaji k Ustavi SFRJ, obenem pa naj vneso tudi tiste izvirne rešitve, ki so izraz pobud iz javne razprave o ustavnih spremembah Ustave SFRJ ter tiste, za katere se bodo delovni ljudje in občani zavzeli v javni razpravi o osnutku amandmajev k Ustavi SR Slovenije;

– da bi premagali zastoje v gospodarstvu, morajo spremembe prispevati k hitrejšemu uveljavljanju trga, spoštovanju ekonomskih zakonitosti, učinkovitosti in odgovornosti pri gospodarjenju z družbenimi sredstvi, k večjemu vključevanju obsega dela in dela s sredstvi v lasti občanov v sistemu družbene reprodukcije, k odpravi nepravilnega posega države v gospodarstvo. Iskati pa je treba rešitve, ki bodo prispevale k zmanjšanju zaostajanja za modernimi tokovi znanstveno-tehnološke revolucije v Evropi in v svetu;

– doseči je treba učinkovitejši, bogatejši in bolj demokratični socializem ter zagotoviti dosledno uveljavljanje ustavnosti in zakonitosti kar je pogoj za dejansko uve-

javitev pravne države, v stabilnosti razvoja in demokracijo političnega sistema socialističnega samoupravljanja.

II.

Javna razprava mora zajeti v občini najširši krog delovnih ljudi in občanov, bodisi v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih ali pa v družbenih organizacijah in društvih. Organi in organizacije občinskih družbenopolitičnih organizacij, skupščina občine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ter izvršni svet morajo najaktivneje sodelovati v tej pomembni družbeni akciji. Pomemben delež pa mora v javni razpravi nedvomno prispevati tudi stroka.

Javna razprava mora izhajati tudi iz vseh tistih pobud, ki so jih naši občani oziroma delovni ljudje iznesli v razpravi ob osnutku Ustave SFRJ. Namen javne razprave je odprtost za pobude, ne glede na to ali bodo lahko vse pobude vnešene v zdajšnje amandmaje Ustave SR Slovenije. Nekatere pobude bodo prav gotovo predmet razprav v ustavni komisiji pri skupščini SR Slovenije, ki bo oblikovala novo besedilo Ustave SR Slovenije. Nosilec javne razprave v občini je sociali-

stična zveza, s tem, da je koordinator razprave v združenem delu sindikat ob sodelovanju članov ZK in ZSMS, v krajevni skupnosti pa socialistična zveza ob aktivni vlogi članov ZK, ZSMS in ZZB. V okviru socialistične zveze bomo pripravili tudi naslednje tematske razprave, ki se bodo začele v drugi polovici aprila in se zaključile v začetku meseca junija:

a) opredelitev odnosov med krajevno skupnostjo, občino, mestom in republiko s posebnim poudarkom na utrjevanju krajevne skupnosti;

b) uresničevanje delegatskega sistema v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in SIS v povezavi s spremembami volilnega sistema;

c) organiziranost in učinkovitost delovanja samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje – problematika gospodarske infrastrukture, možnost ustanavljanja skladov, racionalizacija in učinkovitost odločanja;

č) uveljavljanje družbenoekonomskih odnosov na področju kmetijstva;

d) preobrazba samoupravni interesnih skupnosti družbenih dejavnosti

Občinski svet zveze sindikatov pa bo v okviru kluba samoupravljalcev organiziral tematske razprave, ki se večajo na krepitve družbenoekonomskega položaja delavcev v združenem delu. Predlagamo, da posamezne tematske razprave organizirajo tudi večje krajevne skupnosti.

Občinska konferenca bo v skladu z možnostmi pomagala pri zagotovitvi moderatorjev za posamezne razprave. Naša skupnost pa tudi tovarniška glasila bodo obveščala občane in delavce o poteku in vsebini javne razprave in hkrati spodbujala, da se delovni ljudje in občani v čim večjem številu vključujejo v javno razpravo.

Gradivo za razpravo:

– Osnutek amandmajev k Ustavi SR Slovenije, določen na skupščini SR Slovenije 29. 3. 1989.

BREDA PAPEŽ,
Sekretarka OK SZDL
Ljubljana Moste-Polje

● S SEJE PREDSEDSTVA OK SZDL

Aktivnost in vloga družbenopolitičnega zbora

Predsedstvo občinske konference SZDL je na 21. seji, v ponedeljek, 10. aprila, med drugim obravnavalo tudi osnutek poročila o aktivnosti in vlogi družbenopolitičnega zbora (DPZ) v skupščini občine Ljubljana Moste-Polje.

Gradivo je pripravila delovna skupina: Lovro Ušeničnik, Andrija Vlahovič, Miha Juhart, Franjo Vinko in Erika Račič. Namen gradiva je širši. Poleg tega, da hoče skupščino in družbenopolitične organizacije seznaniti z delom in aktivnostjo DPZ v občinski skupščini ter dati podlago družbenopolitičnim organizacijam za ocenitev aktivnosti svojih delegatov v skupščini, je namen gradiva tudi ta, da na problemski način prikaže dejansko vlogo in položaj DPZ v skupščini, povezanost zbora z družbenopolitičnimi organizacijami v občini, njegov vpliv pri izvajanju opredeljene občinske politike, slabosti pri delovanju in podobno. Predsedstvo pa je menilo, da je vrednost tega gradiva

tudi v tem, da se v razpravah v vseh političnih organizacijah in nazadnje tudi v zborih občinske skupščine ugotovi ter oceni, katere stvari je treba in tudi mogoče spreminiti do skupščinskih volitev v prihodnjem letu. Ena takih že starih pobud je, da se tudi v družbenopolitičnem zboru uvede fleksibilni mandat, saj je sedaj štiriletni stalni mandat za maloštevilni zbor prej velika obremenitev kot pa prednost. Nekateri delegati se preselijo, zamenjajo službo ali kako drugače zgubijo stik z družbenopolitično organizacijo, katere delegat so. Tudi predlog za krajši mandat (2 leti) je manj primeren, saj je volitve ali nadomestne volitve potrebno opraviti v vseh KS, kar pa veliko stane in

zahteva veliko dela. Najprimernejša rešitev bi bil fleksibilni mandat, občinski organ družbenopolitične organizacije pa delegacija. V razpravi je bilo rečenega še veliko, kar bo delovni skupini v podkrepitve, v večini že v gradivu ugotovljenega in zapisanega. Delegati DPZ imajo občutek nepotrebnosti, ker na gradiva lahko premalo vplivajo, je bilo slišati v razpravi. Drugi je spet dejal, da bi moral biti družbenopolitični zbor bolj kritičen pri pregledu reševanja sistemskih vprašanj in sprejetih sklepov občinske skupščine. Bilo pa je slišati tudi oceno, da so v družbenopolitičnem zboru vprašanja obravnavana najbolj vsebinsko in vsestransko, čeprav morda ni videti tako. Zato družbenopolitičen zbor še vedno ni nepotreben ali odveč. Treba ga bo spremeniti, to je nujno, vendar le v sklopu prenove socialistične zveze in nič drugače. S. G.

Usposabljanje RVS

Osmega, devetega in petnajstega aprila je bilo na območju krajevne skupnosti Zadvor usposabljanje rezervnih vojaških starših občinske konference ZRVS Ljubljana Moste-Polje.

V taktično-orientacijski vaji so udeleženci najprej reševali naloge iz topografije: vrisali na topografsko karto smer pohoda po dobljenih azimutih in daljinah, določali stojišča in nadmorske višine za točke z znanimi koordinatami, merili azimut in daljavo, itd., izvedli pohod po vrisani smeri; reševali taktično nalogo na temo »Organizacijski proces pri pripravi napada jurišnega odreda na utrjeno postojanko.« V tej nalogi so na osnovi znanih podatkov ocenjevali situacijo, odločali o uporabi svoje enote in izdali povelje za napad jurišnega odreda svojimi podrejenimi.

Mnogi RVS so ocenili, da so na vaji pridobili nova znanja in da je bila vaja zelo koristna. Izrazili so nezadovoljstvo, ker se nekateri RVS ne udeležujejo usposabljanja in da se v zvezi s tem prav nič ne ukrepa.

ED

IZOBESIMO ZASTAVE
Uredimo svoje okolje!

Še nekaj dni nas loči od praznovanja občinskega praznika – 27. aprila – 1. maja – praznika dela in 9. maja – dneva osvoboditve. Vsem trem slavnostim pa smo vsi skupaj dolžni dati še poseben poudarek s tem, da okrasimo in uredimo svoje okolje, da izobesimo zastave. Prav slednje je naša dolžnost in obveznost, zato je naj v vseh treh dneh v skladu z veljavnimi odloki zastave zavijemo!

in
tiskarna
jože moškrič
Ljubljana
kajuhova 55
telefon 441322

Vsem delovnim ljudem in občanom občine Ljubljana-Moste-Polje čestitamo ob občinskem prazniku, prazniku OF in prazniku dela

● ŠE VEČ KOT SAMO 2. APRIL

DA za aktivno članstvo v SZDL

V nedeljo 2. aprila, ko so se po vsej Sloveniji neposredno odločali za enega od dveh predlaganih kandidatov za člana predsedstva SFRJ, smo se krajani v krajevni skupnosti Vevče-Zg. Kašelj odločali še o aktivnem članstvu v SZDL. Tako smo imeli delovni ljudje in občani v tej krajevni skupnosti še dodatno demokratično priložnost opredeljevanja. Zaupanje, ki smo ga tokrat dali nemu od obeh kandidatov za najvišji organ naše Jugoslavije in z zaupanjem tudi upanje, da bo naše zaupanje polno upravičilo, smo imeli priložnost tokrat položiti tudi sebi za funkcijo aktivnega člana v socialistični zvezi v svoji krajevni skupnosti. Z zaupanjem sebi smo prispevali kupanju vseh, da bomo našo krajevno skupnost, naš skupen življenjski prostor urejali v skupno zadovoljstvo.

Pobudo, da 2. april izkoristimo tudi za tako krajevno akcijo, je zrasla v glavi Jožeta Medena, predsednika krajevne konference SZDL, drugi člani predsedstva SZDL pa smo se zanj v trenutku ogreli. Napisali smo pristopne listke in jih skupaj z volilnimi vabili razdelili krajanom – volilcem. Na listku smo krajan povabili za aktivno članstvo v SZDL, ki si bo prizadevala za prijaznejše življenje v krajevni skupno-

sti, za dobre sosedske odnose in pomoč ljudem v stiski, za kakovostnejšo ponudbo blaga in storitev, za zdravo, varno in urejeno okolje, proti nesmotrni pozidavi, za demokratično in učinkovito odločanje o skupnih razvojnih vprašanjih v občini, mestu, republiko in SFRJ. Krajani so na ta »socialistični« listek napisali svoje ime in priimek in obkrožili DA ali pa NE. Večina krajanov je listek že izpisala doma in ga tudi odložila v posebno skrinjico. Skrinjico smo postavili simbolično, sicer bi lahko te pristopne lističe odlagali kamorkoli javno, saj so bili izpolnjeni s primki. Ker za kakršnokoli predhodno obveščanje in pojasnjevanje ni bilo časa, je vso to vlogo opravil le listič sam. Izgleda, da je bil dovolj informativen. Po moji oceni je še najbolj zbežal prav dolgoletne aktiviste v KS, češ »mar se je meni treba še s tem listkom opredeljevati, ali ni moje dolgoletno delo že dovolj zgornovo« in podobno. No, kljub vsemu se je za aktivno članstvo v SZDL odločilo 926 krajanov ali dobrih 35 odstotkov vseh, ki so ta dan prišli na tri volišča v KS. Odlični odziv in tudi odgovornost sedanjemu vodstvu SZDL v krajevni skupnosti. Hkrati pa korak, ki je vreden kot tisoč besed o prenovi socialistične zveze.

SLAVKO GERLICA

● TRIDESET LET IZHAJANJA NAŠE SKUPNOSTI

Toplarna je bila načrtovana še bolj v mestu

Zanimivo je prebirati Našo skupnost par desetletij nazaj. Človeku se zdi, kot da bi segel stoletje nazaj, v našo preteklost, tako strahovito hitro se urbaniziramo.

Ker o naši Toplarni še danes pogosto pišemo, smo pobrskali nazaj in našli prvi obširni prispevek o postavitvi toplarne v naši občini. Prispevek je bil objavljen v septembrski številki Moščanske skupnosti leta 1960 z naslovom: »Prva ljubljanska toplarna v naši občini.«

V prispevku smo med drugim prebrali, da je zamisel za zgraditev toplarne v Ljubljani nastala že pred vojno. Po vojni so bile opravljene nekatere priprave v zvezi s projektiranjem že leta 1948. Tedaj pa zamisli še ni bilo mogoče uresničiti. Kasneje je potreba po toplarni, ki bi nadomestila številne iztrošene industrijske kotlovnice in bila dodatni vir električne energije, v Ljubljani silno naraščala. Ljubljana se je z električno energijo napajala le preko transformatorske postaje v Klečah, kar je bila sila šibka točka Ljubljane.

Odločili so se, da prvo ljubljansko toplarno zgradijo v naši občini, in sicer v trikotju med železniškima programa Ljubljana-Zagreb in Ljublja-

na-Novo mesto. Danes tam stojita Papir servis in Tectum, pa še vrsta barak. Piše, da so se za to lokacijo odločili, ko so korenito proučili vse gospodarske, tehnične in sanitarne pogoje, ki jih je treba izpolniti, da je takšna graditev smotrna ter vsestransko upravičena. »Toplarna bo v središču potrošnje toplotne in električne energije, tako da bo povezava med njo in potrošniki najkrajša, v bližini je železnica za dovoz premoga in tudi Ljubljanska za paro,« piše v razlagi. Piše tudi:

»Premogov prah bo zgoreval v dveh parnih kotlih, ki bosta imela zmogljivost po 180 ton pare na uro. Para s tlakom 100 atmosfer in temperaturo 520° C bo poganjala dve parni turbini z močjo 32.000 kilovotov. »Izbrljena« para bo po parovodih speljana do posameznih industrijskih potrošnikov v vzhodnem delu mesta in dalje proti Zalogu. Razen tega jo bodo uporabljali za gretje vode, ki bo krožila v ogrevalnem omrežju zahodno od toplarne v mestnem središču in proti Bežigradu.

Vsa toplarna je zamišljena tako, kakor pač gradijo podobne toplarne za mestno okolje. Zgradba pa bo po

svoji zunanosti v skladu z določeno urbanistično ureditvijo okolice. Posebno skrb so posvetili sanitarnohigienskim pogojem obratovanja. Dimne pline bodo čistili v ciklonskih in električnih filtrih; očiščeni bodo nad 99% očiščena. To se pravi, da plini in dim v zrak dejansko ne bodo prišli. V filtrih izločeni pepel in žlindro iz kurščih pa bodo uporabili za izdelavo stavbnega gradiva.«

Originalni prepis razlage smo objavili zato, ker mnogi občani zlivajo srd na nekdanje občinske funkcionarje in delegate (odbornike), ki so soglašali s postavitvijo TE-TO »sredi mesta«. Le kdo ne bi soglašal s takim zagotovitvijo strokovnjakov! Toplarna je bila tedaj prvi takšen industrijski objekt, naša občina posejana z visokimi tovarniškimi dimniki, iz katerih se je valil dim, ljudstvo pa še brez izkušnje na tem področju. Avtor članek zaključuje z ugotovitvijo, da pomeni toplarna velik dvig življenjske ravni prebivalstva in močno spodbudo za nadaljnji razvoj industrije na našem območju kakor tudi v sosednjih četrtih. S tem se seveda lahko povsem strinjamo.

S. GERLICA

Zahvala aktivistom socialistične zveze

Spoštovane tovarišice in tovariši!

V naši občini smo uspešno izvedli osebno izjavljanje za določitev kandidata za člana predsedstva SFRJ in SRS. Dovolite, da se v imenu predsedstva občinske konference SZDL in svojem imenu zahvalim vsem številnim požrtvovalnim aktivistom socialistične zveze delovnega ljudstva v krajevnih skupnostih za odlični prispevek pri uspešni izvedbi osebne izjavljanja. Ta prispevek je toliko večji, ker smo to pot pričeli s pripravami zelo pozno in je zahtevalo še posebno velike napore.

Vsem nam je to izjasnjevanje dobra izkušnja za volitve, ki nas čakajo prihodnjo pomlad, volitve, ki bodo še veliko bolj zahtevne. Naj nam bo tudi to vzpodbuda, da vsak izmed nas in vsi skupaj postorimo vse, da bodo potekale volitve prihodnjo pomlad tako dobro kot pravkar opravljeno izjavljanje.

Še enkrat hvala!

NIKO LUKEŽ,
predsednik OK SZDL